

27 jun 2024 -09:30

Nieuwe verklaring van rechten: betere bescherming voor verdachten

Sinds 2012 is de verklaring van rechten een belangrijk document voor mensen die in het kader van een strafrechtelijk onderzoek verhoord worden door politie en justitie. Die documenten zijn nu aangepast om te voldoen aan de Europese wetgeving. Ze worden gepubliceerd op 17 juni en treden in werking op 27 juni 2024. De nieuwe versies zullen een betere bescherming bieden voor de rechten van de ondervraagden.

Sinds 2012 is de verklaring van rechten een belangrijk document voor mensen die in het kader van een strafrechtelijk onderzoek verhoord worden door politie en justitie. Die documenten zijn nu aangepast om te voldoen aan de Europese wetgeving. Ze worden gepubliceerd op 17 juni en treden in werking op 27 juni 2024. De nieuwe versies zullen een betere bescherming bieden voor de rechten van de ondervraagden.

De verklaring van rechten ontstond in het kader van de zogenaamde 'Salduz'-wet en somt de rechten van verdachten op bij hun verhoor. Er zijn drie versies: één voor vrije verdachten, één voor verdachten die van hun vrijheid zijn benomen en één voor verdachten die van hun vrijheid zijn benomen naar aanleiding van een Europees aanhoudingsbevel of een seining.

Uit een evaluatie van de Europese Commissie is gebleken dat België bepaalde punten van de Europese richtlijnen nog niet volledig had omgezet. Om beter te voldoen aan de Europese normen zijn er dus wijzigingen aangebracht in de verklaring van rechten.

Het gaat concreet om de passages rond het recht op vertaling, het recht op informatie, het recht op toegang tot een advocaat (in strafprocedures en in procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel), het recht om een derde op de hoogte te laten brengen vanaf de vrijheidsbeneming, en het recht op communicatie met derden en consulaire autoriteiten tijdens de vrijheidsbeneming.

De wijzigingen zijn vooral bedoeld om:

1. de ondervraagden beter te informeren: de gerechtelijke overheden moeten voortaan proactief bijstand bieden op vlak van vertaling. Verdachten zullen informatie krijgen over hun recht om kosteloos een vertaling te bekomen van de relevante passages van de dagvaarding, het aanhoudingsbevel en de rechterlijke beslissing als zij de taal van de procedure niet verstaan. De bijstand zal automatisch zijn en moet het eerlijke verloop van de procedure waarborgen.
2. De aanwezigheid van de advocaat versterken: het zal niet langer mogelijk zijn om een verhoor te beginnen zonder advocaat wanneer de aanwezigheid van een advocaat vereist is op grond van de 'Salduz'-regelgeving. Vroeger was dat uitzonderlijk wel mogelijk na een wachttijd van twee uur. Toen was dat gerechtvaardigd op basis van de aanhoudingstermijn die destijds zo vastgelegd was in de Grondwet. Sindsdien is die verlengd tot 48 uur.

De bijgewerkte [verklaringen van rechten](#) zijn beschikbaar in 59 talen, waaronder alle talen van de lidstaten

van de Europese Unie.

De FOD Justitie is tevreden over de concrete uitwerking van deze nieuwe bepalingen. Dankzij constructieve feedback van de Europese Commissie kunnen we de wet doeltreffender en rechtvaardiger toepassen.

Perscontact: press@just.fgov.be

FOD Justitie
Waterloolaan115
1000 Brussel
België
02 542 65 11
<http://justitie.belgium.be>

Sharon Beavis
Diensthoofd Communicatie en Informatie
+32 2 542 69 13
+32 473 81 18 70
press@just.fgov.be

Christine-Laura Kouassi
Woordvoester (FR)
+32 2 542 69 12
+32 474 88 87 69
press@just.fgov.be